

Köztársasági Elnöki Hivatal

Novák Katalin

köztársasági elnök

részére

Sándor-Palota

1014 Budapest, Szent György tér 1.

1536 Budapest, Pf. 227

Tel: + 36 1 224 5000

E-mail: kapcsolat@sandorpalota.hu

Tárgy:

A Magyar Országgyűlés által 2023. december 12-én elfogadott, *a magyar építészettről szóló T/5662. számú törvényjavaslat* 42. fejezetének alkotmánybírósági vizsgálatára vagy visszaküldésére vonatkozó kérelem

Budapest, 2023. december 15.

Tisztelt Novák Katalin Köztársasági Elnök Asszony!

2021 őszén országos és helyi érdekvédő civil szervezetek részvételével megalakult a Civil Kollégium Alapítvány **Stop! Kiemelt Beruházások** akciócsoportja, többek között azért, hogy felhívja a figyelmet azoknak a helyben élő állampolgároknak és helyi döntéshozóknak az érdekeire, akiknek szempontjai a nemzetgazdaságilag kiemelt jelentőségű beruházások gyakorlatában egyre kevésbé érvényesülnek, így ezeknek a beruházásoknak – azok közvetlen és közvetett, rövid és hosszú távú hatásainak és következményeinek – az eredeti döntéshozói szándékkal ellentétben sokkal inkább elszenvedői, mintsem haszonélvezői.

(A nemzetgazdaságilag kiemelt jelentőségű beruházásokra kiadott engedélyek száma az elmúlt évtizedben több mint 125-szörösére növekedett – 2006-2010-ig 24, míg 2010-től máig több mint 3000 ilyen engedély született –, ráadásul az eredeti döntéshozói szándékkal szemben többségében nem a helyi közösség érdekét szolgáló, uniós beruházások érdekében.)

Fentiekre tekintettel 2021 őszén az akciócsoport kezdeményezte *a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások megvalósításának gyorsításáról és egyszerűsítéséről szóló 2006. évi LIII. sz. törvény* azonnali hatályon kívül helyezését, a tervezés alatti és már kivitelezés alatt álló, nem uniós forrásból megvalósuló, kiemelt beruházások azonnali felülvizsgálatát, és a közcélú kiemelt beruházások törvényi szabályozásának széles körű társadalmi és politikai konszenzuson alapuló újratervezését.

A kezdeményezés érzékelhető társadalmi támogatottsága ellenére egészen addig semmilyen kormányzati lépés nem történt, amíg az LMP azonos témában benyújtott népszavazási kezdeményezésének a Kúria 2023. november 28-án szabad utat nem adott. Az ehhez szükséges aláírásgyűjtést 2023. december 11-től lehetett volna megkezdeni.

A Magyar Országgyűlés Törvényalkotási Bizottsága azonban a kúriai döntéssel párhuzamosan két módosító javaslatot nyújtott be a Magyar Országgyűlés elé 2023. december 12-én szavazásra bocsátott, *a magyar építészettről szóló T/5662. számú törvényjavaslathoz*. Az egyik hatályon kívül helyezi a korábbi, nemzetgazdasági szempontból kiemelt beruházásokról szóló törvényt, így még az aláírásgyűjtés megkezdése előtt ellehetetleníti az arról szóló népszavazást. A másik (151. számú) a visszavonásra előterjesztett törvény civil szervezetek által vitatott passzusait emeli át a törvényjavaslat 42. alfejezetének 193-201. paragrafusába.

Bár a kiemelt beruházásokról szóló, 2006. évi LIII. törvényt hatályon kívül helyezi a beterveztett törvénymódosítás, “amit az egyik kezével ad, azt a másikkal visszaveszi”. Úgy hagy a korábbiaknál is kevesebb lehetőséget a beruházással közvetlenül érintettek számára, hogy közben tovább egyszerűsíti a kiemeltté nyilvánítás folyamatát. Az új, a Magyar Országgyűlés többsége által 2023. december 12-én elfogadott, *a magyar építészetéről szóló T/5662. számú törvényjavaslat* már nemcsak az állami, de bizonyos magánberuházások esetében is kicsavarja a döntés jogát a helyi választópolgárok és önkormányzatok kezéből, gyakorlatilag bebetonozva a kiemelt beruházások eddigi gyakorlatát, miközben továbbra sem rendeli nemzetgazdaságilag kiemelten kezelni a természetkárosítással érintett területek kötelező helyreállítását.

Azt gondoljuk, hogy ez egyértelműen a joggal való visszaélés, amely a demokratikus döntéshozatal maradékait is felszámolja. A kormányzati eljárás úgy akadályozza meg az állampolgári beleszólás lehetőségét a népszavazás – már eleve kiüresített – intézményének mellőzésével, hogy közben a közvetlen joggyakorlás egyik legfontosabb eszközét lehetetlenné teszi.

Nem fogadjuk el sem a visszaélésszerű joggyakorlást, sem az új törvénytervezetben foglaltakat! Álláspontunk szerint kizárólag széles körű társadalmi egyeztetésen és konszenzuson alapuló szabályozás léphet a korábbi helyébe, amely az érintettek bevonásával és a „köz” tényleges részvételével megtartott, érdemi közmeghallgatásokon biztosítja az állampolgári beleszólás és kontroll lehetőségét, egyben kiemeltként kezeli minden természetkárosítással érintett terület helyreállítását.

Tisztelt Köztársasági Elnök Asszony!

Ha Ön felelősséget érez a magyar emberek folyamatosan romló életminősége (*a megélhetési, lakhatási és oktatási szegénység, az egyre kritikusabb állapotú egészségügyi ellátórendszer, az akadozó és alapszolgáltatásokat veszélyeztető infrastrukturális fejlesztések hiánya, a környezetszennyező beruházások stb.*) miatt, kérjük ne támogassa, hogy a helyben élők megkérdése nélkül dönthessenek arról, hogy milyen – a mindennapi életüket, az életminőségüket, az egészséges környezethez való (alaptörvényben biztosított) jogukat befolyásoló – beruházás épül a településükön vagy annak közvetlen környezetében!

Amennyiben fontos Önnek a nemcsak demokratikusnak látszó, de ténylegesen is demokratikus joggyakorlás, kérjük ne írja alá a 2023. december 12-én elfogadott, *a magyar építészetéről szóló T/5662. számú törvényjavaslatot*, és kezdeményezze a 42. alfejezet alkotmánybírósági vizsgálatát vagy újratárgyalását!

Tisztelettel,

Stop! Kiemelt Beruházások akciócsoport

Aligai Fürdőegyesület
Civil Kollégium Alapítvány
Fertő Tó Barátai Egyesület
Göd-ÉRT Egyesület
Huszonkettesek Építészcsoport
Összefogás a Balatonért